

§ 15**Underlag för budget 2020 med inriktning 2021 och 2022 för Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd****Beslut**

Underlag för budget 2020 med plan för 2021 och 2022 för Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd godkänns.

Ärendet

Enligt kommunallagen ska stadens budget innehålla en plan för ekonomin för en period om tre år. Den plan som nu är aktuell att ta ställning till omfattar åren 2020 - 2022. Stadens nämnder ska analysera vilka frågor som påverkar verksamhetens utveckling och ekonomi med utgångspunkt från förändringar i omvärlden och analyser av den egna verksamheten. Analyserna ska lyfta strategiskt viktiga utvecklingsområden och utmaningar som berör kärnverksamheten. Större avvikelser eller förändringar jämfört med den plan för åren 2020 och 2021 som kommunfullmäktige beslutade om i budget 2019 ska analyseras och kommenteras. I detta ingår att beskriva trender, utvecklingstendenser, strukturella frågor och förändringar i befolkningen och hur detta påverkar verksamheten. Nämnderna ska under respektive inriktningsmål ange strategiska satsningar kopplade till inriktningsmålen under treårsperioden.

Ärendets beredning

Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande från den 27 mars 2019.

Dnr 1.1.-115-2019

Förslag till beslut

Ordföranden Benjamin Dousa (M) föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med förvaltningens förslag.

Vice ordföranden Elvir Kazinic m.fl. (S) lämnade ett eget förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med förslaget.

Ledamoten Niklas Thorén m.fl. (V) lämnade ett eget förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med förslaget.

Beslutsgång

Ordföranden Benjamin Dousa (M) ställde de olika förslagen mot varandra och fann att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande avgavs av Benjamin Dousa (M), Asi Rebbati (L), Martin Michel (MP) och Ismail Ertürk (C) enligt följande:

1.1 och 2.2

Arbetet med att öka tryggheten och säkerheten är prioriterad. Förebyggande arbete i förskolan för att se barn som behöver tidiga insatser bör lyftas fram. Samverkan mellan skola, socialtjänst och verksamheter med inriktning på psykisk ohälsa behöver prioriteras.

Barn i förskole- och skolåldern behöver mycket plats för att kunna utveckla kreativ lek och socialt samspel på ett sätt som tillgodoser deras behov. Sedan 2015 har Boverket därför utifrån forskning och beprövad praxis tagit fram rekommendationer. I vår vision om att skapa en tät och varierad stad så får vi inte glömma bort barnens behov.

Konsekvenser för barns och personals arbetsmiljö bör utredas varje gång beslut tas att bygga 6-avdelningsförskolor.

Uppsökande verksamhet för ungdomar som riskerar att hamna i kriminalitet eller drogmissbruk måste utökas. Projekt med ungdomsvårdarna utvärderas och redovisas. Viktigt att nå de ungdomar som behöver mer stöd.

Reservation

Elvir Kazinic m.fl. (S) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för eget förslag enligt följande:

Förslag till beslut

1. Att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut samt
2. Att därutöver anföra

Stockholm står under kommande år inför stora demografiska utmaningar. Samtidigt som vi blir fler äldre, med större vård- och omsorgsbehov, fortsätter antalet barn och unga att vara högt. Sammantaget innebär det att staden även kommande år behöver investera i en växande stad för att klara behoven inom exempelvis skola och omsorg.

I detta läge valde den borgerliga majoriteten i Stockholms stad att sänka skatten. En skattesänkning som de hävdade skulle finansieras av skattetillväxt och effektiviseringar. Eftersom skattetillväxt genom fler medborgare sällan kommer utan ökande behov (som ska betalas med just den skattetillväxten) tvingas nu de flesta verksamheter till långtgående, vad som kallas, effektiviseringskrav. För många verksamheter är budgeten lägre för år 2019 än vad de reella kostnaderna var under år 2018, samtidigt som priser, löner och behov ökat. Det är lätt att se

att sparkraven gått långt utöver det som är att förvänta sig av effektiviseringar. Det leder nu därför till kvalitativa försämringar i många av de verksamheter som betyder mest för stockholmarna. Samtidigt försöker nämnderna leva upp till mål helt utan motsvarande finansiering vilket leder till att de inte klarar att skära ner i den takt som en finansierad budget skulle ha krävt.

Att utvecklingen nu därför är problematisk understryks av stadsledningskontoret som i sin månatliga ekonomiska rapport till kommunstyrelsens ekonomiutskott konstaterar att inledningen på år 2019 inte varit hållbar.

Kontoret skriver bland annat: Skatter och generella statsbidrag m.m. baseras på senast kända prognos. Ökningen beräknas till 1,9 procent jämfört med samma period 2018. Skatteintäkternas begränsade ökning beror av lägre utdebitering 2019 och en beräknad negativ slutavräkning. I jämförelse med nettokostnadsutvecklingen på 4,4 procent ökar skatterna i långsammare takt, en skillnad som inte är hållbar på lång sikt.

Sett till hela finansieringen är situationen än värre eftersom denna bara ökar med 1,1 procent samtidigt som kostnaderna ökar med 4,4 procent.

Bakgrunden till de stigande kostnaderna är i grunden en demografisk utmaning med fler äldre och fler barn i skola och förskola som kräver stora investeringar i en växande stad. Dessa tar sig uttryck i både behov av lokaler och ökande krav på kompetensförsörjning. Samtidigt försvagas finansieringen till följd av det politiska beslutet om lägre utdebitering. Tydligast blir detta om man jämför stadsledningskontorets sammanställning av ekonomin för årets två första månader i motsvarande ärende från år 2018. Då ökade finansieringen mellan januari/februari 2018 jämfört med januari/februari 2017 med 4,8 procent medan nettokostnaderna bara steg med 2,2 procent. Motsvarande period i år 2019 uppvisar alltså ökande kostnader om 4,4 procent, men bara en finansieringsökning om 1,1 procent.

En av de viktigaste uppgifterna i våra stadsdelar i Rinkeby-Kista är att öka tryggheten och att ge våra ungdomar en god framtidstro. Detta är viktiga inslag för att minska brottsligheten i våra områden. Det gäller också att på olika sätt medverka till att de så snart som möjligt inte längre ska klassas som särskilt utsatta. Detta kan ske genom ett utvidgat samarbete mellan förvaltningen/nämnden och civilsamhället t.ex. genom IOPer. För att lyckas med det behöver föreningslivet stöd av olika slag. Möjligheten att söka föreningsbidrag är då viktig, men det behöver också finnas en möjlighet för i synnerhet nystartade föreningar, men också andra att på olika sätt kunna få stöd i föreningskunskap.

För att öka tryggheten i området krävs att det finns ekonomiska förutsättningar att göra erforderliga investeringar i förbättringar av den yttre miljön. Det kan gälla belysning, städning och växtlighet där behov identifieras.

En annan viktig förutsättning är att framtidstron kraftigt stärks hos våra barn och ungdomar. Därför måste det finnas erforderliga resurser för att de också på hemmaplan ska erbjudas en förstklassig skolgång och bra fritidsaktiviteter. Det gäller såväl på det idrottsliga som på det kulturella området. Vi behöver ha idrottsarenor, simhallar, bibliotek, kulturskola och annat. En ny parklek bör skapas i Akalla. Det ska finnas fritidsgårdar öppna i alla våra stadsdelar dit våra ungdomar kan gå och träffa kompisar och även få viss samhällsvägledning för att förbereda dem inför ett vuxenliv med kunskaper om bostad, studier, arbete och privatekonomi.

Samverkan mellan skola, stadsdelsförvaltning, polis och andra är av oerhört stor betydelse för att komma tillrätta med och stoppa tillflödet av unga till brottslig verksamhet. Resurser behöver sannolikt tillföras de kommunala skolorna i stadsdelen så att deras kvalitet och rykte hos befolkningen förbättras och de blir ett naturligt val för de boende i Rinkeby-Kista.

En betydelsefull hjälp till ungdomar på deras väg in i yrkeslivet är att under studietiden pröva på jobb under loven. Detta sker ofta genom föräldrars kontakter på arbetsplatser. I vår stadsdel är det många ungdomar som inte har sådana kontakter, varför det är nödvändigt att stadsdelsförvaltningen även fortsättningsvis har tillräckliga resurser för att kunna erbjuda främst sommarjobb till ungdomar i åldrarna 15-19 år. En annan väg att pröva på arbetsmarknaden är att förvaltningen erbjuder jobb som ungdomsvårdar också i framtiden. Det är också viktigt att det även framöver är lätt och nära att nå kontakt med Arbetsförmedlingen i stadsdelar som våra, där många helst rör sig lokalt.

Trångboddheten är stor i våra stadsdelar och alltför många barnfamiljer saknar förstahandskontrakt för sitt boende. Därför behöver förvaltningen få resurser för att på ett konstruktivt sätt medverka till att boendesituationen för i synnerhet barnfamiljer förbättras och kostnaderna för t.ex. hotellboende minskas.

Ålderssammansättningen i Rinkeby-Kista förändras ständigt och andelen äldre ökar nu från att stadsdelen tidigare varit en av de yngsta i Stockholm. Nu planeras ett vård- och omsorgsboende i Rinkeby att bli klart 2021/22. Vi föreslår att verksamheten ska bedrivas i egen regi. Det är också viktigt att man där, liksom på övriga äldreboenden, ser till att det finns språk- och kulturkompetenser som motsvarar stadsdelens befolkningsammansättning.

Det är uppenbart att en kommunledning som prioriterar välfärd framför en till stora delar ofinansierad skattesänkning borde ompröva beslutet och möjliggöra

för verksamheterna att ge medborgarna bra service. En grund för detta är att besluta om ändrade planeringsramar för åren 2020 till 2022.

Reservation

Niklas Thorén m.fl. (V) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för eget förslag enligt följande:

Förslag till beslut

1. Att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut samt
2. Att därutöver anföra

Den borgerliga majoritetens budget för 2019 innebär stora besparingar inom samtliga verksamhetsområden. Flera verksamhetsområden har inte fått tillräckliga medel för att möta löneökningar och övrig kostnadsutveckling – allt för att åstadkomma en skattesänkning på 16 öre. Samtidigt menar den borgerliga majoriteten att de satsar på kärnverksamheterna. Vi är mycket oroade för hur utvecklingen ska fortsätta de kommande åren. Vi menar att det inte är möjligt att satsa och utveckla verksamheterna med stora besparingskrav och minskad budget. Stora nedskärningar drabbar inte bara brukare utan givetvis även stadens medarbetare. Vi ställer oss frågande till hur majoriteten ska värna om medarbetarnas delaktighet och hälsa i samband med att många personalgrupper ska minskas.

Ombildningar

Den blågröna majoritetens ombildningar riskerar att ge stora konsekvenser för stadsdelarnas möjlighet att tillgodose behovet av försöks- och träningslägenheter. De allmännyttiga bostadsbolagen står för i princip samtliga hyreskontrakt för försöks- och träningslägenheter. Om det kommunala bostadsbeståndet minskar innebär det att socialtjänsten kommer att få svårare att hitta hyreskontrakt eftersom privata hyresvärdar har högre inkomstkrav.

Barn, kultur och fritid

Den borgerliga majoriteten skär ner i budgeten för barn, kultur och fritid och totalt minskade de stadens totala budget med 66 miljoner 2019. Vi känner stor oro inför att nedskärningarna ska fortsätta och att det förebyggande arbetet för barn och unga ska försämrats snabbt. En välutvecklad och fungerande förebyggande verksamhet väldigt viktig för att skapa en sammanhållen stad där alla människor har jämlika livschanser. De demokratimedel som fördelats i staden för att stärka den lokala demokratin är indragna och vi undrar hur de verksamheter och arbetssätt som byggdes upp inom ramen för de lokala utvecklingsprogrammen ska fortsätta leva med minskad finansiering.

Socialtjänst

Barnkonventionen blir lag 2020, därför behöver alla stadsdelsnämnder säkerställa att det finns goda förutsättningar för ett fungerande barnrättsarbete inom socialtjänsten. Stadsdelsnämnderna behöver generellt mer resurser för att möta förändringar i lagstiftningar som förmodas träda i kraft. Arbetet med handlingsplanerna för förbättrad arbetssituation för socialsekreterare och biståndsbedömare bör prioriteras och fortsätta.

Förskola

Vi önskar att staden fortsätter arbetet med att kompetensutvecklingssatsningen i förskolan, bland annat genom att anställa fler förskollärare och utbilda fler barnskötare. Den blågröna majoriteten har infört generella effektiviseringskrav även i förskolan, vilket leder till att det blir ännu svårare att minska barngruppernas storlek och öka kvaliteten i verksamheterna.

Äldreomsorg

Äldreomsorgen har fått en kraftigt minskat budget 2019, vi har svårt att se hur äldreomsorgen ska utvecklas och bibehålla kvaliteten med dessa förutsättningar. Vi anser att det är högt prioriterat att fortsätta att utveckla aktivitetscenter för äldre, tryggt mottagande i hemmet och ramtid i hemtjänsten de kommande åren.